

Ministerie van Economische Zaken

Transparantiebenchmark

Criteria 2010

Inleiding

In dit document worden de nieuwe criteria van de Transparantiebenchmark (TB) gepresenteerd zoals die gebruikt zullen worden voor de TB 2010. Reden voor herziening is enerzijds het actualiseren van de TB-criteria en anderzijds het integreren van de jaarlijkse TB met de uitreiking van de ACC Awards. Deze nieuwe TB-criteria zullen vanaf komend jaar worden gebruikt om prijzen voor maatschappelijke verslaggeving uit te reiken. Hiervoor zal gezamenlijk een nieuwe prijs in het leven worden geroepen door het Ministerie van Economische Zaken (EZ) en het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA).

Actualiseren van de criteria is nodig gebleken omdat uit de evaluatie van de huidige criteria blijkt dat de stimulerende werking van de criteria voor de kwaliteit van maatschappelijke verslaggeving in Nederland kan worden vergroot. Dit blijkt onder meer uit de scores voor maatschappelijke verslaggeving voor een aantal ondernemingen uit de kopgroep die het plafond van de maximale score op de TB nagenoeg bereikt hebben. Daarnaast is er behoefte aan meer differentiatie in de scores. Specifieke thema's waar momenteel veel aandacht voor is, zoals onder meer ketenverantwoordelijkheid en de integratie van maatschappelijk verantwoord ondernemen in de kernprocessen van ondernemingen, zouden meer aandacht en gewicht moeten krijgen in de opbouw van de TB.

Bij het actualiseren van de scores is gebruik gemaakt van de herziene RJ 400 en de Handreiking voor Maatschappelijke Verslaggeving die op 24 november 2009 door de Raad voor de Jaarverslaggeving is gepubliceerd. In deze herziening van RJ 400 is expliciet aansluiting gezocht bij de standaarden van het Global Reporting Initiative. De RJ komt daarmee tegemoet aan het verzoek van de SER om verslaggeving over maatschappelijke aspecten van internationaal ondernemen en in het bijzonder ketenverantwoordelijkheid te verankeren in de richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

In de nieuwe criteria is een onderscheid gemaakt tussen enerzijds objectieve scoringscriteria en anderzijds criteria die het oordeel vergen van een panel van deskundigen. De objectieve scores worden verzorgd door een beoordelingscommissie die door het Ministerie wordt aangesteld voor het uitvoeren van de TB. Als tweede stap in het beoordelingsproces buigt een panel van deskundigen zich over een nader te bepalen aantal maatschappelijke verslagen met de hoogste objectief vastgestelde scores. Bij deze verslagen voert het panel van deskundigen een aanvullende beoordeling uit op basis waarvan de scores kunnen worden bijgesteld. Het panel van deskundigen richt zich daarbij op specifieke kwaliteitsprincipes die in deel 2 van deze criteria zijn opgenomen. Als laatste stap in het beoordelingsproces wordt een beperkt aantal verslagen genomineerd en voorgelegd aan een onafhankelijke jury die verantwoordelijk is voor het kiezen van de uiteindelijke winnaar.

De objectieve criteria vallen uiteen in inhoudgerichte criteria en kwaliteitgerichte criteria. De 'bruto' score op de TB komt tot stand door het gemiddelde te nemen van de scores op de inhoudgerichte en de kwaliteitgerichte criteria zoals die zijn vastgesteld door de beoordelingscommissie. Vervolgens wordt een 'netto' score bepaald waarin ook de beoordeling door het panel van deskundigen is meegenomen. Het panel van deskundigen kan ervoor kiezen op basis van de aanvullende criteria de objectieve score op één of meer van de kwaliteitgerichte categorieën naar boven of naar beneden bij te stellen. De 'netto' score komt dan tot stand door het gemiddelde te nemen van de inhoudgerichte score en de eventueel bijgestelde score op de kwaliteitgerichte criteria.

Bij wijze van rekenvoorbeeld kan wellicht het volgende helpen voor een goed begrip. Op de inhoudgerichte criteria (hoofdstuk 1A) kan een totale score van 100 punten worden behaald. Stel 'Typicompany' haalt een score van 80 punten. Vervolgens kan op ieder van de kwaliteitskenmerken (hoofdstuk 1B) een score van 100% worden behaald. Stel Typicompany scoort op 'relevantie' 80%, op 'duidelijkheid' 90%, op 'betrouwbaarheid' 80%, op 'betrokkenheid van belanghebbenden' 60% en op 'contextuele samenhang' 80%. De gemiddelde score op de kwaliteitgerichte criteria komt daarmee op: 78% of 78 punten. De bruto score is het gemiddelde van de inhoudgerichte criteria (80 punten) en de kwaliteitgerichte criteria (78 punten) = 79 punten. Vervolgens kan het panel van deskundigen de score op elk van de kwaliteitskenmerken naar boven of beneden bijstellen. Stel het panel komt tot de conclusie op basis van de criteria in hoofdstuk 2, dat relevantie voor Typico naar beneden moet worden bijgesteld tot 70% en dat duidelijkheid eerder 80% moet zijn. Dat leidt dan tot een nieuw gemiddelde, namelijk: $(70+80+80+60+80)/5 = 74\%$. De netto score komt daarmee op het gemiddelde van 80 punten en 74 punten = 77 punten.

Naast een prijs voor de beste maatschappelijke verslaggeving nomineert het panel van deskundigen een aantal verslagen in andere prijscategorieën, zoals bijvoorbeeld voor de meest innovatieve verslaggeving of voor de beste verslaggeving in het kader van ketenverantwoordelijkheid. Criteria voor deze prijzen of eervolle vermeldingen vallen buiten de reikwijdte van dit document.

December 2009

1A - INHOUDGERICHTE CRITERIA (maximaal 100 punten)

Profiel (15 punten)

- 1 Om de informatie in de maatschappelijke verslaggeving zinvol te kunnen interpreteren verstrekt de onderneming algemene informatie die samengenomen een duidelijk profiel schetst van de aard en omvang van de onderneming, inclusief eventuele dochterondernemingen en deelnemingen.
- 0 = Geen of gedeeltelijke beschrijving
- 1 = Er wordt een toelichting gegeven op ten minste twee van onderstaande punten:
- de juridische structuur van de onderneming, inclusief de eventuele groepsstructuur
  - de landen waarin de onderneming actief is
  - de ondernemingsactiviteiten per land of regio, per divisie of per productieproces
  - categorieën afnemers en leveranciers
  - de producten en/of diensten die de onderneming levert, alsmede indien van toepassing de merken die de onderneming voert
- 2 Er wordt een expliciete beschrijving gegeven van de kernprocessen en –activiteiten van de onderneming, waarbij een toelichting wordt gegeven op de impact van de eigen bedrijfsvoering en ondernemingsactiviteiten op mens, milieu en samenleving.
- + 2 Expliciete beschrijving van kernprocessen en –activiteiten, inclusief de belangrijkste productiefactoren (waaronder een toelichting op grondstoffen).
- + 2 Er wordt uitleg gegeven over de impact van de eigen activiteiten op mens, milieu en samenleving waarbij de voor de onderneming meest relevante financieel-economische, milieu- en sociale aspecten worden benoemd.
- + 2 In de beschrijving van de impact van de eigen activiteiten wordt ingegaan op ten minste twee aspecten die specifiek relevant zijn voor de onderneming en/of binnen de sector waarin de onderneming opereert.
- 3 De onderneming geeft een duidelijk beeld van de omvang van haar activiteiten door op overzichtelijke wijze een kwantitatieve samenvatting van haar profiel op te nemen in de maatschappelijke verslaggeving.
- 0 = Geen samenvattend profiel opgenomen.
- 2 = Er wordt gespecificeerde cijfermatige informatie gegeven met betrekking tot ten minste drie van onderstaande punten:
- aantal medewerkers, gespecificeerd naar land of regio, divisie of activiteit
  - hoeveelheid geleverde producten en/of diensten, gespecificeerd naar land of regio, divisie of ondernemingsactiviteit
  - gespecificeerde omzet- of opbrengstgegevens
  - omvang van de activa van de onderneming
  - operationele kostenontwikkeling
- 4 De onderneming geeft een beknopt overzicht van de (internationale) keten waarin zij opereert, waarbij een toelichting wordt gegeven op de belangrijkste maatschappelijke aspecten die spelen binnen de keten. Het kan hierbij zowel gaan om informatie over activiteiten die 'stroomopwaarts' plaatsvinden (toeleveranciers), als ook 'stroomafwaarts' (afnemers).
- 0 = Geen of gedeeltelijke beschrijving.
- 2 = Er wordt een beschrijving gegeven van de keten aan de hand van ten minste drie van onderstaande kenmerken:
- herkomst van grondstoffen en (half-) fabricaten naar land of regio
  - belangrijkste categorieën toeleveranciers onderverdeeld naar eerstelijns, tweedelijns, etc.
  - belangrijkste afzetmarkten en categorieën afnemers
  - belangrijkste onderaannemers indien van toepassing
  - de (internationale) handels-, financierings- en eigendomsrelaties van de onderneming
- + 2 Er wordt uitleg gegeven over de impact van de keten op mens, milieu en samenleving (aan de hand van een beschrijving van specifieke risico's). Hierbij worden de financieel-economische, milieu- en sociale aspecten benoemd die in het bijzonder relevant zijn voor de keten waarin de onderneming actief is.
- + 1 Er wordt een toelichting gegeven op de mate waarin de maatschappelijke aspecten die spelen binnen de keten waarin de onderneming actief is, beïnvloedbaar zijn voor de onderneming.
- + 1 Er wordt een toelichting gegeven op de mate van (internationale) samenwerking binnen de keten waarin de onderneming actief is.

Strategie en Beleid (20 punten)

- 5 Om de informatie in de maatschappelijke verslaggeving zinvol te kunnen interpreteren verschaft de onderneming inzicht in de context van haar beleid en activiteiten op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen door op hoofdlijnen een toelichting te geven op de strategie van de onderneming.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = Algemene beschrijving van de strategie van de onderneming.
- + 3 De onderneming geeft in de beschrijving van de strategie een toelichting op de belangrijkste uitdagingen ten aanzien van de financieel-economische, milieugerelateerde en sociale resultaten van de onderneming in de komende drie tot vijf jaar.
- 6 De onderneming geeft een toelichting op haar visie en strategie met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = Algemene beschrijving van de visie en strategie met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- + 1 In de toelichting op de visie en strategie met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen geeft de onderneming aan welke specifieke gedragscodes worden gevolgd en aan welke (internationale) conventies en richtlijnen zij zich gehouden acht (zoals bijvoorbeeld sectorspecifieke richtlijnen, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, Global Compact van de Verenigde Naties).
- + 2 In de toelichting op de visie en strategie met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen benoemt de onderneming haar strategische prioriteiten op dit gebied.
- + 2 In de maatschappelijke verslaggeving is een verklaring opgenomen van het bestuur of de directie (mogelijk in de vorm van een voorwoord of een apart hoofdstuk of paragraaf) waarin ten minste drie van onderstaande elementen expliciet aan bod komen:
- de relevantie van maatschappelijk verantwoord ondernemen voor de onderneming
  - de meest relevante ontwikkelingen in de afgelopen verslaggevingsperiode
  - de belangrijkste maatregelen en doelstellingen van de onderneming ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen voor de komende drie tot vijf jaar
  - vooruitzichten met betrekking tot de belangrijkste doelstellingen en prioriteiten ten aanzien van de financieel-economische, milieugerelateerde en sociale resultaten van de onderneming
  - samenwerking met belanghebbenden ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen
  - toekomstverwachtingen ten aanzien van de ontwikkeling van maatschappelijk verantwoord ondernemen en de relevantie daarvan voor de onderneming en haar sector
- 7 In de maatschappelijke verslaggeving wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste risico's en mogelijkheden voor de onderneming die verband houden met ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = Risico's en mogelijkheden worden expliciet benoemd, waarbij wordt ingegaan op het mogelijke effecten hiervan op de onderneming en op haar belanghebbenden.
- + 1 In de toelichting op risico's en mogelijkheden die verband houden met ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen geeft de onderneming concreet aan op welke manier zij van plan is hiermee om te gaan.
- 8 De maatschappelijke verslaggeving geeft inzicht in het beleid dat de onderneming voert ten aanzien van ketenverantwoordelijkheid.
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Het gevoerde beleid wordt toegelicht, inclusief het beleid ten aanzien van toeleveranciers (en/of afnemers en klanten)
- 2 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven op ketenverantwoordelijkheid, waarbij de onderneming ingaat op zowel milieugerelateerde als sociale uitdagingen bij verantwoord ketenbeheer..
- + 1 In de specifieke toelichting gaat de onderneming in op het aspect mensenrechten en de beleidsmatige uitgangspunten en doelstellingen die de onderneming hierbij hanteert.
- + 1 In de specifieke toelichting gaat de onderneming in op omkoping en corruptie en de beleidsmatige uitgangspunten en doelstellingen die de onderneming hierbij hanteert.
- + 1 De onderneming geeft een toelichting op het bereik van het beleid ten aanzien van toeleveranciers door duidelijk te maken in hoeverre ook eisen gesteld worden aan indirecte toeleveranciers.

Bestuurstructuur en managementbenadering (25 punten)

Governance van maatschappelijk verantwoord ondernemen

- 9 Er wordt een toelichting gegeven op het bestuur van de onderneming en de achtergronden en bestuurstaken van bestuurders.
- 0 = Geen vermelding.
- 1 = De namen van de leden van de Raad van Bestuur (en van de Raad van Commissarissen indien van toepassing) worden vermeld zonder verdere toelichting.
- 2 = De namen van de leden van de Raad van Bestuur (en van de Raad van Commissarissen indien van toepassing) worden vermeld met een toelichting op ten minste drie van onderstaande punten:
- taken en verantwoordelijkheden van bestuurders
  - bestuurstermijnen
  - achtergrond van de bestuurders
  - overige bestuursfuncties van bestuurders
- 10 Er wordt inzicht gegeven in de organisatiestructuur van de onderneming.
- 0 = Geen toelichting.
- + 1 Beschrijving van de organisatiestructuur op ten minste het niveau van de belangrijkste decentrale organisatie-eenheden (divisies, business units of landen).
- + 1 Er is een schematische weergave van de organisatiestructuur opgenomen (organogram).
- 11 Er wordt een beschrijving gegeven van de taken en verantwoordelijkheden binnen de onderneming ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Er wordt een toelichting gegeven op de managementstructuur met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- + 1 Uit de toelichting blijkt de verantwoordelijkheid en de betrokkenheid van het hoogste bestuurslichaam.
- + 1 Uit de toelichting blijkt de verantwoordelijkheid en de betrokkenheid van toezichthouders (bijvoorbeeld de Raad van Commissarissen of een speciaal daartoe ingestelde commissie) bij de strategie en de resultaten van de onderneming op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- 12 Uit de verslaggeving blijkt hoe maatschappelijke resultaten worden meegewogen bij de vaststelling van de beloning van bestuurders.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = De toelichting geeft inzicht in de wijze waarop maatschappelijke resultaten invloed hebben op de beloning van bestuurders.
- + 1 De toelichting maakt in kwantitatieve termen duidelijk welk deel van de totale beloning afhankelijk is gesteld van maatschappelijke resultaten.

Managementproces

- 13 Uit de verslaggeving blijkt op welke wijze de betrokkenheid van belanghebbenden bij maatschappelijk verantwoord ondernemen is verankerd in de onderneming.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = Uit de toelichting blijkt hoe de onderneming de betrokkenheid van belanghebbenden structureel heeft ingericht.
- + 1 In het verslag is commentaar opgenomen van belanghebbenden.
- 14 Er wordt een beschrijving gegeven van het proces van sturing en beheersing met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen en de wijze waarop dit is verankerd in managementsystemen.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op sturing en beheersing in termen van het vaststellen van doelstellingen, het organiseren van randvoorwaarden (waaronder het beschikbaar stellen van middelen), het uitvoeren van gekozen maatregelen, het evalueren van bereikt resultaat en het eventueel bijstellen van doelstellingen.
- + 1 Er wordt een specifieke toelichting gegeven op ten minste drie van onderstaande punten:
- proces van strategiebepaling
  - informatie over risicomanagement
  - informatie over de analyse van economische, milieu- en sociale aspecten van de bedrijfsvoering
  - naleving van wet- en regelgeving
  - inrichting van managementsystemen
  - uitvoering van (interne) audits en andere monitoringsactiviteiten (waaronder bijvoorbeeld certificatie van managementsystemen)
  - beoordelings- en beloningsystemen
  - feedback en evaluatiesystemen (inclusief beleidsevaluaties)
- + 2 Er wordt een specifieke toelichting gegeven op de mogelijkheden die de onderneming biedt aan externe belanghebbenden om klachten kenbaar te maken en de wijze waarop de onderneming daar vervolgens mee omgaat.
- 15 Er wordt een beschrijving gegeven van de activiteiten die de onderneming ontplooit in het kader van ketenverantwoordelijkheid, alsmede van het proces van sturing en beheersing met betrekking tot de keten:
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op de activiteiten die de onderneming ontplooit in het kader van ketenverantwoordelijkheid, inclusief een beschrijving van de verankering van maatschappelijke overwegingen in het inkoopproces en/of klantenacceptatieproces.
- 2 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op sturing en beheersing met betrekking tot de keten in termen van het vaststellen van doelstellingen, het organiseren van randvoorwaarden (waaronder het beschikbaar stellen van middelen), het uitvoeren van gekozen maatregelen, het evalueren van bereikt resultaat en het eventueel bijstellen van doelstellingen.
- + 2 Er wordt een specifieke toelichting gegeven op ten minste drie van onderstaande punten:
- informatie over het proces om individuele toeleveranciers met een verhoogd risicoprofiel te kunnen identificeren
  - informatie over de analyse van economische, milieu- en sociale aspecten in de keten
  - bewaken en naleven van interne en externe regelgeving
  - stimuleren van standaarden voor managementsystemen in de keten
  - uitvoering van audits en andere monitoringsactiviteiten in de keten
  - klachtenafhandeling
- + 1 De onderneming licht toe hoe zij in specifieke situaties omgaat met toeleveranciers die inbreuk plegen op interne of externe codes, waarbij tevens wordt aangegeven onder welke omstandigheden de onderneming de relatie met de toeleverancier zou verbreken..
- + 1 De onderneming geeft een toelichting op (horizontale en verticale) samenwerking binnen de sector die gericht zijn op verantwoord ketenbeheer.
- + 1 Er wordt een toelichting gegeven op vormen van externe controle op verantwoord ketenbeheer waar de onderneming bij betrokken is (waaronder bijvoorbeeld deelname aan initiatieven gericht op keurmerken).

Resultaten (30 punten)

- 16 De onderneming geeft een toelichting op de behaalde maatschappelijke resultaten, inclusief een analyse van verschillen tussen de behaalde resultaten en eerder gestelde doelstellingen waarbij expliciet een relatie wordt gelegd tussen de resultaten en getroffen beheersingsmaatregelen.
- 0 = Geen analyse van maatschappelijke resultaten in het licht van sturing en beheersing.
  - 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op de behaalde resultaten.
  - + 2 Er wordt een specifieke toelichting gegeven op de behaalde resultaten ten aanzien van ten minste twee maatschappelijke aspecten die in het bijzonder relevant zijn voor de onderneming en/of de sector waarin zij actief is.
  - + 2 Er wordt een specifieke toelichting gegeven op de behaalde resultaten ten aanzien van ten minste vier maatschappelijke aspecten die in het bijzonder relevant zijn voor de onderneming en/of de sector waarin zij actief is..
  - + 1 De behaalde resultaten worden toegelicht in de context van ten minste drie eerder gestelde doelstellingen en daaruit voortvloeiende maatregelen van het management.

Economische aspecten van ondernemen

- 17 De maatschappelijke verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de economische aspecten van de bedrijfsvoering.
- 0 = Geen toelichting.
  - 1 = Er wordt een toelichting gegeven op financieel-economische aspecten aan de hand van traditioneel financiële indicatoren zoals bijvoorbeeld omzet, beloningen, winst en belastingen.
  - 2 = Er wordt een toelichting gegeven op niet-financiële economische aspecten aan de hand van ten minste drie van onderstaande niet-financiële indicatoren.
    - innovatie (waaronder partnerships)
    - huisvestingsbeleid (inclusief de impact op werkgelegenheid)
    - invloed op de arbeidsmarkt
    - de preventie van omkoping en corruptie
    - eerlijke concurrentie en prijsvorming
    - verspreiding van kennis via onderzoek en ontwikkeling
    - socio-economische aspecten van investeringen, producten en diensten
    - de effecten van investeringen en desinvesteringen, waaronder acquisities en het afstoten van bedrijfsonderdelen
  - 3 = De onderneming geeft in haar maatschappelijke verslaggeving een kwantitatieve onderbouwing van ten minste drie van bovenstaande niet-financiële economische aspecten.
- 18 De verslaggeving bevat doelstellingen met betrekking tot de economische aspecten van de bedrijfsvoering voor de komende periode.
- 0 = Geen expliciete vermelding van doelstellingen.
  - 1 = Algemene beschrijving van ten minste één financiële en één niet-financiële doelstelling.
  - 2 = Specifieke beschrijving van ten minste één financiële en één niet-financiële doelstelling, waarbij een kwantitatieve prestatiedoelstelling wordt gegeven, alsmede een concreet tijdspad.

- 19 De maatschappelijke verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de milieuaspecten van de bedrijfsvoering aan de hand van kwantitatieve prestatie-indicatoren.
- 0 = Geen toelichting aan de hand van kwantitatieve prestatie-indicatoren:
- informatie over energie-, materiaal- en waterverbruik,
  - lozingen, waaronder ook ongelukken en incidentele lozingen
  - emissies, in het bijzonder met betrekking tot broeikasgassen en ozon-afbrekende gassen
  - afval, alsmede informatie over hergebruik en recycling
- 2 = De onderneming geeft kwantitatieve informatie over ten minste twee indicatoren met betrekking tot ten minste één van bovenstaande categorieën.
- 3 = De onderneming geeft kwantitatieve informatie over ten minste vier indicatoren met betrekking tot ten minste twee van bovenstaande categorieën.
- 4 = De onderneming geeft kwantitatieve informatie over ten minste zes indicatoren met betrekking tot ten minste drie van bovenstaande categorieën.
- 20 In de maatschappelijke verslaggeving wordt een toelichting gegeven op het beleid dat de onderneming voert ten aanzien van milieugerelateerde aspecten van ondernemen. Het gaat hierbij om milieubeschermingsmaatregelen ter voorkoming van verontreiniging van lucht, water en grond, alsmede de bescherming en stimulering van de kwaliteit en de ongeschonden toestand van ecosystemen (met inbegrip van biodiversiteit en habitatbescherming).
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Het gevoerde milieubeleid wordt toegelicht.
- + 1 De onderneming geeft een expliciete toelichting op eventuele wijzigingen in het beleid ten aanzien van milieugerelateerde aspecten in de afgelopen verslaggevingsperiode.
- 21 De verslaggeving bevat doelstellingen met betrekking tot de milieugerelateerde aspecten van de bedrijfsvoering voor de komende periode.
- 0 = Geen expliciete vermelding van doelstellingen.
- 1 = Algemene beschrijving van ten minste twee doelstellingen.
- 2 = Specifieke beschrijving van ten minste twee doelstellingen, waarbij een kwantitatieve prestatiedoelstelling wordt gegeven, alsmede een concreet tijdspad.

Sociale aspecten van ondernemen

- 22 De maatschappelijke verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de sociale aspecten van de bedrijfsvoering (nationaal of internationaal) aan de hand van kwantitatieve prestatie-indicatoren.
- 0 = Geen toelichting aan de hand van kwantitatieve prestatie-indicatoren:
- arbeidsvoorwaarden, waaronder werkgelegenheid, sociale zekerheid, beloning, en emolumenten
  - arbeidsomstandigheden, waaronder aspecten als veiligheid en gezondheid, letsel- en beroepsziektes, opleiding en training, diversiteit en ontplooiingsmogelijkheden
  - het waarborgen van mensenrechten, fundamentele beginselen en rechten op het werk, respect voor lokale gemeenschappen en inheemse volkeren
  - productverantwoordelijkheid, waaronder aspecten als veiligheid, eerlijke handel, dierwelzijn, voedselveiligheid en genetische modificatie
- 2 = De onderneming geeft kwantitatieve informatie over ten minste twee indicatoren met betrekking tot ten minste één van bovenstaande categorieën.
- 3 = De onderneming geeft kwantitatieve informatie over ten minste vier indicatoren met betrekking tot ten minste twee van bovenstaande categorieën.
- 4 = De onderneming geeft kwantitatieve informatie over ten minste zes indicatoren met betrekking tot ten minste drie van bovenstaande categorieën.
- 23 In de maatschappelijke verslaggeving wordt een toelichting gegeven op het beleid dat de onderneming voert ten aanzien van sociale aspecten van ondernemen. Het gaat hierbij tevens om maatregelen en beleid die verband houden met het waarborgen van fundamentele rechten, bijvoorbeeld in relatie tot ondernemingsactiviteiten in minder gereguleerde economieën.
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Het gevoerde sociale beleid wordt toegelicht.
- + 1 De onderneming geeft een expliciete toelichting op eventuele wijzigingen in het beleid ten aanzien van sociale aspecten in de afgelopen verslaggevingsperiode.
- 24 De verslaggeving bevat doelstellingen met betrekking tot de sociale aspecten van de bedrijfsvoering voor de komende periode.
- 0 = Geen expliciete vermelding van doelstellingen.
- 1 = Algemene beschrijving van ten minste twee doelstellingen.
- 2 = Specifieke beschrijving van ten minste twee doelstellingen, waarbij een kwantitatieve prestatiedoelstelling wordt gegeven, alsmede een concreet tijdspad.
- 25 De verslaggeving geeft inzicht in de activiteiten van de onderneming met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid. Het gaat hierbij om projecten of activiteiten die ondernomen worden vanuit het oogpunt een bijdrage te leveren aan de samenleving.
- 0 = Geen expliciete toelichting op maatschappelijke betrokkenheid.
- 1 = Algemene beschrijving, aangevuld met concrete voorbeelden.
- 2 = Specifieke beschrijving, waarbij een kwantitatieve onderbouwing wordt gegeven.
- 26 De verslaggeving geeft een toelichting op het beleid van de onderneming met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid.
- 0 = Geen expliciete toelichting op beleid ten aanzien van maatschappelijke betrokkenheid.
- 1 = Toelichting op het beleid waarbij wordt ingegaan op ten minste twee van onderstaande vormen van maatschappelijke betrokkenheid:
- Vrijwilligerswerk
  - Pro bono dienstverlening of het gratis beschikbaar stellen van producten
  - Specifieke maatschappelijke projecten, gericht op educatie, cultuur, techniek, welvaart, gezondheid of een ander thema, waaraan de onderneming zich voor langere tijd heeft verbonden
  - Maatschappelijke sponsoring

Maatschappelijk verslaggevingsbeleid (10 punten)

- 27 De onderneming geeft een toelichting op het aan de maatschappelijke verslaggeving ten grondslag liggende verslaggevingsbeleid en het verslaggevingsproces.
- 0 = Geen toelichting.
- de doelgroep van het verslag
  - gevolgde verslaggevingstandaarden of -richtlijnen
  - de selectie van de meest belangrijke prestatie-indicatoren;
  - het beleid voor het verkrijgen van de basisgegevens;
  - gehanteerde definities
  - methoden van meten, schatten en berekenen
  - inherente beperkingen als gevolg van de methoden van meten, schatten en berekenen
  - de invloed van wijzigingen in definities en meetmethodes;
  - het verslaggevingsproces, inclusief de methode van consolideren van gegevens
  - de aan de gegevens ten grondslag liggende veronderstellingen
- 2 = Het maatschappelijke verslaggevingsbeleid wordt toegelicht aan de hand van ten minste drie van bovenstaande aspecten.
- 3 = Het maatschappelijke verslaggevingsbeleid wordt toegelicht aan de hand van ten minste zes van bovenstaande aspecten.
- 28 De onderneming geeft een toelichting op de reikwijdte van het verslag, waarbij precies wordt aangegeven over welke delen van de onderneming verslag wordt gedaan.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = De reikwijdte van de maatschappelijke verslaggeving wordt toegelicht.
- + 1 In de toelichting op de reikwijdte wordt duidelijk gemaakt welke keuzes de onderneming heeft gemaakt in haar verslaggevingsbeleid ten aanzien van fusies, acquisities, het afstoten van bedrijfsonderdelen en out-sourcing.
- 29 De onderneming geeft een toelichting op de afbakening van het verslag, inclusief vermelding van de periode waarover wordt gerapporteerd.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = De afbakening van de maatschappelijke verslaggeving in de tijd en in de keten wordt toegelicht.
- + 1 In de toelichting op de afbakening wordt duidelijk gemaakt welke keuzes de onderneming heeft gemaakt in haar verslaggevingsbeleid ten aanzien van verslaggeving over onderaannemers, toeleveranciers en/of andere indirecte effecten.
- 30 De onderneming geeft een toelichting op het al dan niet laten verifiëren van de maatschappelijke verslaggeving door een onafhankelijke, deskundige partij.
- 0 = Geen toelichting.
- redenen voor het al dan niet kiezen voor onafhankelijke verificatie
  - de keuze voor een onafhankelijke, deskundige partij
  - de reikwijdte en diepgang van het onafhankelijke verificatieproces
- 1 = De onderneming geeft een toelichting op ten minste één van bovenstaande punten.

1B - KWALITEITGERICHTE CRITERIA (maximaal 100 procent)

Relevantie (100%)

- 31 De onderwerpen waarover wordt gerapporteerd zijn van materieel belang en bevatten bedrijfsspecifieke en/of sectorspecifieke aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- 0% = De verslaggeving gaat in op minder dan drie bedrijfs- of sectorspecifieke aspecten van materieel belang.
  - 20% = De verslaggeving gaat in op ten minste drie bedrijfs- of sectorspecifieke aspecten van materieel belang.
  - 25% = De verslaggeving gaat in op ten minste vier bedrijfs- of sectorspecifieke aspecten van materieel belang.
  - 30% = De verslaggeving gaat in op ten minste zes bedrijfs- of sectorspecifieke aspecten van materieel belang.
- 32 Maatschappelijke verantwoordingsinformatie wordt tijdig door de onderneming naar buiten gebracht.
- + 10% De maatschappelijke informatie wordt gelijktijdig gepubliceerd met de financiële verslaggeving.
  - + 10% De maatschappelijke informatie is uiterlijk vier maanden na het einde van de verslaggevingsperiode voor het publiek beschikbaar op de website van de onderneming.
  - 10% De maatschappelijke informatie is niet eerder voor het publiek beschikbaar op de website van de onderneming dan zes maanden na het einde van de verslaggevingsperiode.
- 33 De maatschappelijke verantwoordingsinformatie is zo ingericht dat gebruikers in staat zijn de positie, ontwikkeling en de resultaten van de onderneming te vergelijken in de tijd en met andere ondernemingen.
- + 10% De maatschappelijke verslaggeving bevat vergelijkende cijfers uit één of meer eerdere verslaggevingsperiodes.
  - + 10% De onderneming rapporteert voor maatschappelijke aspecten van ondernemen aan de hand van ten minste vier relatieve indicatoren (ratio's).
- 34 De verslaggeving geeft inzicht in een aantal kwesties of dilemma's waar de onderneming mee geconfronteerd wordt.
- 0% = Er worden geen kwesties of dilemma's uitgewerkt.
  - 15% = In de verslaggeving wordt aan de hand van ten minste twee praktijkbeschrijvingen uitgewerkt hoe de onderneming omgaat met relevante kwesties of dilemma's
  - + 8% In de verslaggeving worden ten minste twee relevante vraagstukken uitgewerkt waarbij de lezer duidelijk wordt gemaakt welke tegenstrijdige belangen meespelen.
  - + 7% Uit de beschrijving blijkt dat de onderneming belanghebbenden heeft betrokken om te bepalen hoe de onderneming met deze kwesties of dilemma's om zou moeten gaan.

Duidelijkheid (100%)

- 35 De relatie tussen verschillende vormen van externe verslaggeving wordt verduidelijkt met onderlinge verwijzingen waar van toepassing.
- 0% = Geen onderlinge verwijzingen
  - 10% = Er wordt vanuit de maatschappelijke verslaggeving verwezen naar financiële verslaggeving of vice versa (eenrichtingsverkeer).
  - 20% = Er is sprake van verwijzingen tussen verschillende verslagen of tussen verschillende elementen van de verslaggeving (tweerichtingsverkeer).
- 36 De verslaggeving bevat een kernachtige samenvatting van de belangrijkste resultaten op economisch, milieu en sociaal gebied in de verslaggevingsperiode.
- 0% = Geen samenvatting.
  - 20% = Er wordt een samenvatting gegeven.
  - + 10% Er is een overzicht met kerncijfers opgenomen met zowel financieel-economische als overige maatschappelijke informatie.

- 37 Als onderdeel van de verslaggeving heeft de onderneming een begrippenlijst of vergelijkbare index opgenomen die zowel ingaat op financiële als niet-financiële onderwerpen.
- 0% = Geen index opgenomen.
- 10% = Er is een begrippenlijst of verklarende woordenlijst opgenomen die uitleg over maatschappelijke onderwerpen en/of indicatoren bevat.
- + 10% In een begrippenlijst of vergelijkbare index wordt inzicht gegeven in de gehanteerde definities van de belangrijkste maatschappelijke indicatoren.
- + 10% Er is een referentielijst opgenomen met pagina- of hoofdstukverwijzingen per relevant maatschappelijke aspect.
- 38 De maatschappelijke verslaggeving is toegankelijk en eenvoudig te vinden.
- + 20% De onderneming heeft haar website zo ingericht dat de verantwoordingsinformatie binnen drie muisclicks kan worden benaderd of gedownload.

Betrouwbaarheid (100%)

- 39 De verslaggeving bevat een verklaring van materiedeskundigen (zoals maatschappelijke organisaties, sectorspecialisten, milieu auditors, sociale auditors, accountants, etc.) over de toereikendheid van de maatschappelijke verslaggeving en/of over de behaalde resultaten van de onderneming op het gebied van mens, milieu en samenleving.
- 0% = Er is geen verklaring opgenomen.
- 40% = Er is een verklaring opgenomen.
- 40 De verslaggeving bevat een verklaring van een onafhankelijke, deskundige partij die de inhoud van de maatschappelijke verslaggeving heeft geverifieerd en die tot een publiek oordeel komt over de betrouwbaarheid van de gepresenteerde informatie.
- 0% = Er is geen verklaring opgenomen.
- + 20% Er is een verklaring opgenomen met een conclusie over de betrouwbaarheid van de informatie.
- + 10% De verklaring van de onafhankelijke, deskundige partij geeft inzicht in de volgende punten:
- onderwerp van de onafhankelijke verificatie
  - de reikwijdte van het verificatieproces
  - doelstelling van de onafhankelijke verificatie
  - de gebruikte toetsingscriteria
  - de gehanteerde standaard(en) voor verificatie
  - de aard van de uitgevoerde werkzaamheden
  - de belangrijkste conclusies
- 5% Uit de verklaring blijkt dat de reikwijdte van het verificatieproces beperkt is en niet alle materiële onderdelen van de maatschappelijke verslaggeving omvat.
- 10% Uit de conclusies in de verklaring blijkt dat voor (een deel van) de gerapporteerde informatie de betrouwbaarheid niet kon worden vastgesteld.
- 41 De aard en de reikwijdte van de uitgevoerde verificatiewerkzaamheden leiden tot een conclusie van de onafhankelijke, deskundige partij over de overeenstemming van het verslag met de gehanteerde toetsingscriteria.
- 0% = Er is geen verklaring opgenomen.
- 10% = De verklaring geeft een beperkte mate van zekerheid.
- 20% = De verklaring geeft een beperkte mate van zekerheid over een deel van de gepresenteerde informatie en een redelijke mate van zekerheid over een ander deel van de informatie in het maatschappelijke verslag.
- 30% = De verklaring geeft een redelijke mate van zekerheid over ten minste het meest relevante deel van de maatschappelijke verslaggeving.
- 5% Uit de verklaring blijkt dat slechts bij een zeer beperkt deel van de verantwoordingsinformatie een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen.

Betrokkenheid van belanghebbenden (100%)

- 42 In de maatschappelijke verslaggeving wordt benoemd welke organisaties en groepen door de onderneming als belangrijke belanghebbenden worden beschouwd.
- 0% = Geen vermelding
  - 5% = Ten minste drie organisaties of groepen van belanghebbenden worden expliciet benoemd
- 43 In de maatschappelijke verslaggeving wordt uiteengezet op welke wijze de onderneming de betrokkenheid van belanghebbenden heeft gewaarborgd.
- + 10% Er wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop organisaties en groepen van belanghebbenden zijn geïdentificeerd en geselecteerd.
  - + 10% Er wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop een dialoog is gevoerd met relevante belanghebbenden.
  - + 10% Er wordt een toelichting gegeven op de uitkomsten van de dialoog met relevante belanghebbenden (aan de hand van een concreet voorbeeld).
  - + 10% Er wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop de uitkomsten van de dialoog met belanghebbenden zijn gebruikt door de onderneming en welk effect dit heeft gehad op het beleid en de activiteiten van de onderneming (aan de hand van een concreet voorbeeld).
- 44 Uit de maatschappelijke verslaggeving blijkt hoe bij de inhoud en de inrichting rekening is gehouden met de informatiebehoefte van belanghebbenden.
- + 10% Dit blijkt uit een algemene toelichting in de maatschappelijke verslaggeving.
  - + 15% Dit blijkt uit een specifieke toelichting in de maatschappelijke verslaggeving waarbij wordt aangegeven welke onderwerpen voor welke belanghebbenden van materieel belang zijn en hoe vaststelling hiervan de inhoud van de verslaggeving heeft beïnvloed.
  - + 5% De onderneming geeft een specifieke toelichting hoe keuzes bij de inrichting van de maatschappelijke verslaggeving zijn afgestemd op de informatiebehoefte van belanghebbenden met betrekking tot ten minste twee van onderstaande punten:
    - de reikwijdte van de maatschappelijke verslaggeving
    - de afbakening van de maatschappelijke verslaggeving
    - de selectie van materiële onderwerpen
    - de geschiktheid van indicatoren en doelstellingen
    - de toepassing van onafhankelijke verificatie
- 45 Uit de maatschappelijke verslaggeving blijkt de betrokkenheid van belanghebbenden bij specifieke maatschappelijke aspecten van ondernemen.
- + 5% Uit de verslaggeving blijkt dat de onderneming een dialoog voert met belanghebbenden over voor de onderneming relevante maatschappelijke onderwerpen.
  - + 5% Uit de verslaggeving blijkt dat de onderneming een dialoog voert met belanghebbenden over de rol van de onderneming in de keten.
  - + 3% Uit de verslaggeving blijkt dat de onderneming een dialoog voert met belanghebbenden over ten minste drie bedrijfsspecifieke of sectorspecifieke aspecten.
- 46 De onderneming draagt in haar maatschappelijke verslaggeving een visie uit op relevante maatschappelijke thema's.
- 0% = Niet van toepassing.
  - 5% = In de verslaggeving is informatie opgenomen gericht op het creëren van bewustzijn of begrip bij belanghebbenden omtrent bepaalde maatschappelijke, voor de onderneming relevante thema's.
- 47 De verslaggeving vermeldt contactinformatie.
- 0% = Geen vermelding.
  - 2% = Contactinformatie wordt gegeven.
  - + 5% In de maatschappelijke verslaggeving wordt de gebruiker uitgenodigd een reactie te geven en wordt daarvoor een concrete mogelijkheid geboden.

Contextuele samenhang (100%)

- 48 De onderneming geeft een toelichting op het beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen in de bredere context van duurzame ontwikkeling.
- + 5% De onderneming geeft een toelichting op het effect van economische omstandigheden op het gevoerde maatschappelijk beleid.
  - + 10% De onderneming geeft een toelichting op het effect van ontwikkelingen binnen de sector op het gevoerde maatschappelijke beleid.
  - + 10% De onderneming geeft een toelichting op het effect van ontwikkelingen in de keten op het gevoerde maatschappelijk beleid.
- 49 Uit de maatschappelijke verslaggeving blijkt hoe de gekozen strategie van de onderneming met betrekking tot maatschappelijke aspecten van ondernemen zich verhoudt tot de bedrijfsstrategie.
- 10% = De onderneming geeft een algemene toelichting op de relatie tussen de bedrijfsstrategie en de strategische prioriteiten en doelstellingen met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- 20% = De onderneming geeft een specifieke toelichting op de relatie tussen de bedrijfsstrategie en de strategische prioriteiten en doelstellingen met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen in de context van ten minste twee van onderstaande punten:
- Verwachtingen ten aanzien van de eigen onderneming
  - Ontwikkelingen binnen de sector
  - Ontwikkelingen binnen de keten waarin de onderneming opereert
- 50 In de maatschappelijke verslaggeving worden de behaalde maatschappelijke resultaten in verband gebracht met relevante interne en externe ontwikkelingen.
- + 5% De onderneming geeft een toelichting op het effect van wijzigingen in de onderneming, de productieprocessen en/of producten en diensten op de behaalde maatschappelijke resultaten.
  - + 10% De onderneming geeft een expliciete toelichting op de resultaatverbetering dan wel -verslechtering in relatie tot economische aspecten van de bedrijfsvoering in de afgelopen verslaggevingsperiode, afgezet tegen ontwikkelingen op mondiaal, regionaal of lokaal niveau.
  - + 10% De onderneming geeft een expliciete toelichting op de resultaatverbetering dan wel -verslechtering in relatie tot het milieu in de afgelopen verslaggevingsperiode, afgezet tegen ontwikkelingen op mondiaal, regionaal of lokaal niveau.
  - + 10% De onderneming geeft een expliciete toelichting op de resultaatverbetering dan wel -verslechtering in relatie tot sociale aspecten van de bedrijfsvoering in de afgelopen verslaggevingsperiode, afgezet tegen ontwikkelingen op mondiaal, regionaal of lokaal niveau.
  - + 10% De onderneming presenteert de behaalde maatschappelijke resultaten in de context van externe informatie (waaronder bijvoorbeeld ratings, benchmarkgegevens, trendanalyses en 'best practices').

2 - CRITERIA BIJ DE BEOORDELING DOOR EEN PANEL VAN DESKUNDIGEN ¹

Relevantie (± 15%)

- **Materialiteit:** In de maatschappelijke verslaggeving geeft de onderneming informatie over alle onderwerpen die naar aard en materialiteit relevant zijn voor onderneming, haar sector en de keten waarin ze opereert. De onderneming besteedt aandacht aan actuele relevante maatschappelijke vraagstukken.
- **Vormgeving:** Het informatieve karakter van de verslaggeving overheerst ten opzichte van de promotionele functie. Foto's, interviews, kaders, etc. overheersen niet de tekst en bieden toegevoegde waarde.
- **Afstemming van de reikwijdte op de informatiebehoefte van gebruikers:** De onderneming heeft juiste keuzes gemaakt met betrekking tot de selectie van onderwerpen waarover wordt gerapporteerd, zodanig dat de maatschappelijke verslaggeving relevant is voor gebruikers maar niet resulteert in een overdaad aan informatie.
- **Afstemming van de afbakening op de informatiebehoefte van gebruikers:** De onderneming heeft juiste keuzes gemaakt met betrekking tot de afbakening in de keten, zodanig dat ook verantwoordingsinformatie is opgenomen over activiteiten in de keten waaraan gebruikers in het bijzonder behoefte zouden kunnen hebben.
- **Vergelijkbaarheid:** De maatschappelijke verslaggeving is zo ingericht dat gebruikers goed in staat zijn de positie, ontwikkeling en resultaten van de onderneming te vergelijken in de tijd en met andere ondernemingen.

Duidelijkheid (± 15%)

- **Begrijpelijkheid:** De informatie en de wijze van presentatie is op een goede manier afgestemd op de kennis en ervaring van de beoogde gebruikers.
- **Begrijpelijkheid:** De onderneming rapporteert op een duidelijke manier door te kiezen voor een goede vormgeving, beperkte omvang, helder taalgebruik en het uitleggen van mogelijk onbekende termen in de verslaggeving.
- **Inzichtelijkheid:** De informatie in de maatschappelijke verslaggeving is inzichtelijk weergegeven en in een juiste context gepresenteerd. Bij grafische presentatie van maatschappelijke informatie is voor een duidelijke en inzichtelijke opmaak gekozen en wordt steeds een toelichting gegeven op de conclusies die uit de grafiek moeten blijken.
- **Toegankelijkheid:** De gegevens en informatie in de maatschappelijke verslaggeving zijn in redelijkheid toegankelijk voor alle relevante belanghebbenden, waaronder degenen die bijzondere eisen stellen aan de toegankelijkheid zoals bijvoorbeeld mensen met een handicap of die een andere taal spreken.

Betrouwbaarheid (± 15%)

- **Juistheid:** De informatie in de maatschappelijke verslaggeving is vrij van wezenlijke onjuistheden en wordt in de juiste context gepresenteerd.
- **Volledigheid:** Alle informatie die nodig is voor een goede beeldvorming is opgenomen binnen de grenzen die gevormd worden door hetgeen relevant is, rekening houdend met de kosten van verwerving van die informatie.
- **Evenwichtigheid:** Er wordt evenwichtig informatie gegeven over zowel de positieve als negatieve gebeurtenissen.
- **Geschiktheid:** Het beeld dat geschetst wordt door de informatie in de maatschappelijke verslaggeving is representatief voor de werkelijke situatie in het bedrijf. De indicatoren aan de hand waarvan gerapporteerd wordt over bepaalde onderwerpen zijn geschikt om een beeld te geven van de werkelijkheid.
- **Onpartijdigheid:** De informatie in de maatschappelijke verslaggeving is onpartijdig, dat wil zeggen vrij van vooringenomenheid in de zin van eerlijk en onbevooroordeeld.
- **Voorzichtigheid:** Bij het opstellen van maatschappelijke verslaggeving is voorzichtigheid betracht bij het vermelden van onzekerheden zodanig dat informatie over economische, milieu- en sociale zorg en beheer en de behaalde economische, milieu- en sociale prestaties niet te rooskleurig wordt weergegeven.

---

¹ In dit kader wordt gewezen op de Handreiking voor Maatschappelijke Verslaggeving van de Raad voor de Jaarverslaggeving die een nadere toelichting geeft op deze kwaliteitsprincipes.

Betrokkenheid van belanghebbenden (± 15%)

- **Geschiktheid van informatie:** Bij het inrichten van de maatschappelijke verslaggeving heeft de onderneming zich laten leiden door de informatiebehoefte van belanghebbenden. De betrokkenheid van belanghebbenden blijkt uit de manier waarop belanghebbenden zijn geïdentificeerd, hoe en wanneer hun betrokkenheid tot stand is gekomen en hoe deze betrokkenheid van invloed is geweest op de inhoud van het verslag en op het beleid en de activiteiten van de onderneming.
- **Durf:** De onderneming is bereid zich kwetsbaar op te stellen door in haar maatschappelijke verslaggeving gevoelige onderwerpen niet te vermijden en daarbij op een open en eerlijke manier inzichtelijk te maken welke tegenstrijdige belangen mogelijk bij die onderwerpen spelen.
- **Gerichtheid op belanghebbenden:** Met haar maatschappelijke verslaggeving levert de onderneming een bijdrage aan het maatschappelijk debat over relevante thema's door een visie uit te dragen en/of belanghebbenden bewust te maken van bepaalde maatschappelijke effecten.

Contextuele samenhang (± 15%)

- De informatie in de maatschappelijke jaarverslaggeving is weergegeven in de bredere context van duurzame ontwikkeling op lokaal, regionaal of mondiaal niveau.
- Uit de maatschappelijke verslaggeving blijkt hoe de gekozen strategie van de onderneming met betrekking tot maatschappelijke aspecten van ondernemen zich verhoudt tot de bedrijfsstrategie.
- In de toelichting op de prestaties van de onderneming wordt inzicht gegeven in trends en ontwikkelingen binnen de sector en binnen de keten waarin de onderneming opereert.

BIJLAGE – SECTORSPECIFIEKE MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN ²

Banken en verzekeraars

1. Opvolging van contractuele eisen richting klanten op sociaal en milieu gebied
2. Beschrijving interacties met klanten en overige belanghebbenden over sociale- en milieurisico's en -kansen
3. Percentage en aantal bedrijven uit portfolio waarmee gesproken is over sociale- en milieukwesties.
4. Percentage van investeringen gescreend op sociale- en milieuaspecten
5. Waarde van producten en diensten met een specifiek sociaal maatschappelijk voordeel
6. Waarde van specifieke milieuvriendelijke producten en diensten
7. Onderverdeling van de portfolio van de onderneming naar regio, doelgroep en sector.
8. Toegang tot financiële diensten in dunbevolkte gebieden of in gebieden met een economische achterstand (waaronder het verstrekken van microkredieten)
9. Initiatieven om mensen met een beperking betere toegang te verschaffen tot de dienstverlening
10. Initiatieven gericht op het verbeteren van de financiële kennis onder klanten
11. Beleid ten aanzien van duurzaam beleggen en sparen
12. Beleid ten aanzien van client selectivity, kredietverlening en eisen

Bouw en maritiem

1. Aantal ongelukken met dodelijke afloop
2. Verhouding mannelijke en vrouwelijke medewerkers
3. Maatregelen ter bevordering van het percentage vrouwelijke medewerkers
4. Training per medewerker gericht op veiligheid en het minimaliseren van bedrijfsongevallen
5. Initiatieven ten aanzien van duurzame stedelijke bouw en planning
6. Beleid en maatregelen ten aanzien van betaalbare koopwoningen en sociale woningbouw
7. Toepassing van duurzame constructiematerialen
8. Beleid en maatregelen met betrekking tot energie efficiënte ontwerpen
9. Overleg met lokale gemeenschappen ten aanzien van lokale bouwprojecten
10. Onderverdeling vloot naar type en grootte vaartuig
11. Frequentie van bedrijfsongevallen uitgedrukt in aantal ongelukken per 200.000 gewerkte uren of 100 FTE
12. Toepassing van duurzame constructie materialen tijdens de ontwerpfase en constructie van vaartuigen
13. Beleid ten aanzien van leveranciers, waaronder bijvoorbeeld de volgende dimensies: herkomst van grondstoffen, arbeidsomstandigheden, impact bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
14. Beleid ten aanzien van onderaannemers waarbij gekeken wordt naar de impact van de bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
15. Beleid en impact ten aanzien van de impact op lokale biodiversiteit
16. Beleid ten aanzien van afnemers van producten en risicomanagement daaromtrent

---

² Deze bijlage is niet bedoeld als uitputtende lijst van sectorspecifieke onderwerpen

Consumentenproducten

1. Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering
2. Percentage van belangrijke productcategorieën waarvoor levensduuranalyses zijn uitgevoerd.
3. Aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten gedurende de levensduur.
4. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende informatie over en etikettering van producten
5. Type informatie over producten dat verplicht wordt gesteld door wet- en regelgeving en het percentage van belangrijke producten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen.
6. Beleid en resultaten ten aanzien van klanttevredenheid
7. Programma's voor de naleving van wetten, standaarden en vrijwillige codes met betrekking tot marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring
8. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring
9. Totaal aantal gegronde klachten over inbreuken op de privacy van klanten en het kwijtraken van klantgegevens.
10. Monetaire waarde van significante boetes wegens het niet-naleven van wet- en -regelgeving betreffende de levering en het gebruik van producten.
11. Beleid ten aanzien van keurmerken
12. Beleid en resultaten ten aanzien van duurzame productie en consumptie
13. Energieverbruik van producten
14. Hergebruik van materialen en teruggehaalde producten in het productieproces.

Retail

1. Beleid, maatregelen en percentage van lokaal betrokken grondstoffen en producten
2. Percentage van relevante toeleveranciers dat onderzocht is op mensenrechtenbeleid en voedselveiligheid.
3. Het totaal aantal incidenten van non-compliance met wet- en regelgeving en vrijwillige codes ten aanzien van commercieel georiënteerde communicaties.
4. Percentage van aangeboden of verkochte producten onderverdeeld in biologische producten, natuurlijke producten, Fair trade en/of niet-genetisch gemodificeerde producten.
5. Impact op het milieu als gevolg van het vervoeren van producenten en materialen uitgedrukt in CO₂ equivalenten
6. Beleid en maatregelen ten aanzien het verstrekken van relevante productinformatie en etikettering.
7. Beleid en maatregelen ten aanzien van goede werkomstandigheden
8. Beleid en maatregelen ten aanzien van gezondheid en voedingswaarden van producten
9. Het percentage van toeleveranciers dat gecertificeerd is tegen een relevante standaard
10. Inzicht in het beleid met betrekking tot keurmerken
11. Beleid en resultaten ten aanzien van duurzame productie en consumptie

Handelsmaatschappij

1. Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering .
2. Percentage van belangrijke productcategorieën waarvoor levensduuranalyses zijn uitgevoerd.
3. Aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten gedurende de levensduur.
4. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende informatie over en etikettering van producten.
5. Type informatie over producten dat verplicht wordt gesteld door wet- en regelgeving en het percentage van belangrijke producten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen.
6. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring
7. Beleid ten aanzien van leveranciers, waaronder bijvoorbeeld de volgende dimensies: herkomst van grondstoffen, arbeidsomstandigheden, impact bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
8. Beleid ten aanzien van onderaannemers waarbij gekeken wordt naar de impact van de bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
9. Milieu-impact van transport

Industriële goederen

1. Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering
2. Percentage van belangrijke productcategorieën waarvoor levensduuranalyses zijn uitgevoerd.
3. Aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten gedurende de levensduur.
4. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende informatie over en etikettering van producten.
5. Type informatie over producten dat verplicht wordt gesteld door wet- en regelgeving en het percentage van belangrijke producten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen.
6. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring
7. Beleid ten aanzien van leveranciers, waaronder bijvoorbeeld de volgende dimensies: herkomst van grondstoffen, arbeidsomstandigheden, impact bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
8. Beleid ten aanzien van onderaannemers waarbij gekeken wordt naar de impact van de bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
9. Eco-efficiëntie van geproduceerde goederen
10. Hergebruik van materialen en teruggehaalde producten in het productieproces.

Dienstverlening

1. Initiatieven ten aanzien van duurzame stedelijke planning
2. Beleid en maatregelen ten aanzien van energie efficiënte ontwerpen
3. Ter beschikking stellen van kennis (pro bono)
4. Aandeel van specifieke duurzaamheidsdienstverlening
5. Beleid en maatregelen ten aanzien van goede werkomstandigheden
6. Beleid, maatregelen en resultaten ten aanzien van medewerkertevredenheid
7. Beleid, maatregelen en resultaten ten aanzien van training van medewerkers

8. Beleid, maatregelen en resultaten ten aanzien van kandidatentevredenheid
9. Beleid, maatregelen en resultaten ten aanzien van training van kandidaten
10. Beleid, maatregelen en resultaten ten aanzien van klanttevredenheid
11. Beleid, maatregelen en resultaten ten aanzien work/life balance
12. Systemen voor kwaliteit zorg en milieuzorg
13. Veiligheid en gezondheid, waaronder aspecten die samenhangen met computergerelateerd werk
14. Standaarden voor toeleveranciers
15. Stimulering van ethisch gedrag
16. Inzicht in de klokkenluidersregeling
17. Client Selectivity

Media

1. Het totaal aantal incidenten van non-compliance met wet- en regelgeving en vrijwillige codes ten aanzien van commercieel georiënteerde communicaties.
2. Gedragscode ten aanzien van ethisch handelen en privacy
3. Inzicht in lobby-activiteiten ten aanzien van vrije media
4. Beleid ten aanzien van leeftijdsadviezen bij televisieprogramma's en de handhaving ervan
5. Beleid ten aanzien van de voorkoming van piraterij
6. Efficiëntie in het gebruik van papier
7. Inzicht in fijnstofemissies van apparaten
8. Inzicht in het advertentiebeleid
9. Inzicht in het beleid ten aanzien van verantwoord productgebruik

Energie, olie & gas

1. Aantal ongelukken met dodelijke afloop
2. Frequentie van bedrijfsongevallen uitgedrukt in aantal ongelukken per 200.000 gewerkte uren of 100 FTE
3. Training per medewerker gericht op veiligheid en het minimaliseren van bedrijfsongevallen
4. Overleg met lokale gemeenschappen over lokaal uit te voeren projecten
5. Aantal significante lozingen en milieu incidenten
6. Impact van de bedrijfsvoering op de lokale biodiversiteit en natuurlijke habitat
7. Initiatieven ter bevordering van het gebruik van duurzame energie
8. Investerings in de ontwikkeling van duurzame energiebronnen
9. Percentage duurzaam opgewekte energie
10. Maatregelen gericht op het beperken van broeikasgassen ten gevolge van de winning en raffinage van olie en gas.
11. Opgestelde capaciteit en netto energie output onderverdeeld naar primaire energie bron
12. Percentage opgewerkte energie afkomstig van duurzame energiebronnen
13. Aantal aansluitingen onderverdeeld naar industriële, commerciële, institutionele en huiselijke klanten.
14. Lengte van de ondergrondse en bovengrondse bekabeling
15. Allocaties van CO₂ emissie rechten of equivalenten onderverdeeld per handelsschema
16. Managementbenadering ten aanzien van de verzekering van korte en lange energieleveranties en zekerheid.
17. Toekomstig opgestelde capaciteit afgezet tegen verwachte elektriciteitsvraag, onderverdeeld naar energie bron.

18. Gemiddelde opwekkingsefficiëntie per energiebron
19. Transport- en distributieverliezen als percentage van het totaal
20. Beleid en vereisten ten aanzien van veiligheid van medewerkers en onderaannemers
21. Gemiddelde leveringszekerheid
22. Aantal afsluitingen van huiselijke klanten ten gevolge van betalingsachterstanden

Technologie

1. Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering
2. Percentage van belangrijke productcategorieën waarvoor levensduuranalyses zijn uitgevoerd.
3. Aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten gedurende de levensduur.
4. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende informatie over en etikettering van producten.
5. Type informatie over producten dat verplicht wordt gesteld door wet- en regelgeving en het percentage van belangrijke producten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen.
6. Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring
7. Beleid ten aanzien van leveranciers, waaronder bijvoorbeeld de volgende dimensies: herkomst van grondstoffen, arbeidsomstandigheden, impact bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
8. Beleid ten aanzien van onderaannemers waarbij gekeken wordt naar de impact van de bedrijfsvoering op mens, milieu en samenleving.
9. Beleid ten aanzien van de bescherming van IT infrastructuur voor bedreigingen van buitenaf
10. Bescherming van de privacy
11. Maatregelen om mensen in de samenleving toegang te geven tot IT en IT-faciliteiten ook als zij daar de financiële middelen niet voor hebben
12. Standaarden voor toeleveranciers
13. Energiebesparing door IT-infrastructuur
14. Energie-efficiëntie bij koeling van servers
15. Energie-efficiëntie door efficiënte inzet van servers
16. Beleid ten aanzien van eerlijke concurrentie en mededinging

Transport

1. Wagenpark onderverdeeld naar type vervoersmiddel.
2. Beschrijving van beleid en maatregelen gericht op het beheersen van milieu-impact door inzet van duurzame transportvormen, het inzetten van alternatieve vormen van vervoer en logistieke optimalisatie.
3. Initiatieven gericht op het gebruik van duurzame energiebronnen en ter verhoging van de energie efficiëntie.
4. Beschrijving van initiatieven gericht op beperken van emissies in stedelijke conglomeraties.
5. Beschrijving van beleid en maatregelen ten aanzien van het beperken en vermijden van verkeersopstoppingen
6. Aantal dodelijke verkeersongevallen onderverdeeld in chauffeurs, onderaannemers en derden
7. Beschrijving van beleid en maatregelen ten aanzien van het beperken van geluidsoverlast
8. Inzicht in de resultaten van milieu-impactstudies
9. Beschrijving van beleid en programma's voor het vaststellen van werkuren en wettelijke pauzes voor chauffeurs.
10. Inzicht in het beleid en de inzet van logistieke middelen voor het verlenen van humanitaire hulp

Voedsel & drank

1. Totaal waterverbruik onderverdeeld naar productcategorie
2. Informatie over aspecten van gezondheid en voedingswaarde
3. Strategie voor emerging markets
4. Genetische modificatie
5. Verpakkingen
6. Waterverbruik
7. Beleid en maatregelen ten aanzien van verantwoorde consumptie van alcoholische dranken
8. Standaarden voor toeleveranciers
9. Inzicht in de inkoop van grondstoffen
10. Beleid ten aanzien van duurzame en verantwoorde productie en consumptie

Dit is een publicatie van het
Ministerie van Economische Zaken

Informatie

Directoraat-Generaal voor Ondernemen en Innovatie
Bezuidenhoutseweg 20 | Postbus 20101 | 2500 EZ Den Haag
T 0800 - 8051
www.ez.nl

Januari 2010